

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

แผนที่แสดงบริเวณพื้นที่ศึกษา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามส่วนที่ 1, 2, 3 และ 4

แบบสอบถามเพื่อค้นคว้าแบบอิสระ

ลำดับที่ 1 2 3

ความเข้มแข็งของประชาสังคมตำบล ในการดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

: กรณีศึกษาการดูแลรักษาบ่อบาดาลและอ่างเก็บน้ำของประชาชน

ตำบลแม่ปะ ตำบลแม่มอก และตำบลเวียงมอก

อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง

คำชี้แจงประกอบการกรอกแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระหรืองานวิจัยของการศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตศึกษาศาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรื่อง ความเข้มแข็งของประชาสังคมตำบลในการดูแลทรัพย์สินส่วนรวม : กรณีศึกษาการดูแลรักษาบ่อบาดาลและอ่างเก็บน้ำของประชาชนตำบลแม่ปะ ตำบลแม่มอกและตำบลเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ผู้ทำการศึกษาขอขอบพระคุณมากที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ และขอยืนยันว่าคำตอบของท่านผู้ทำการศึกษาจะเก็บข้อมูลเหล่านี้ไว้เป็นความลับและจะนำไปใช้ประโยชน์เฉพาะงานวิจัยเท่านั้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรเป้าหมายและสภาพทางสังคมเศรษฐกิจ

1. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัดลำปาง
2. เพศ ชาย หญิง
3. อายุ.....ปี
4. การศึกษา
 - ไม่จบ ป. 4
 - จบ ป.4 – ป.6
 - จบ ม.1 – ม.3 หรือเทียบเท่า
 - จบ ม.4 – ม.6 หรือเทียบเท่า
 - จบสูงกว่า ม.6
 - อื่น ๆ ระบุ.....
5. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมทั้งผู้ให้สัมภาษณ์).....คน
6. รายได้รวมตลอดทั้งปีของครอบครัวจากภาคเกษตร (ปี 2542/43) เป็นเงิน.....บาท
7. รายได้รวมนอกภาคเกษตรของครอบครัวในรอบปี (ปี 2542/43) (เช่น รับจ้าง ราชการ ลูกจ้าง งานพิเศษ งานหัตถกรรมในครัวเรือน) รวม.....บาท
8. ความเห็นเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของท่านและครอบครัวเป็นอย่างไร (ใส่เครื่องหมายระดับความรุนแรงจากมากไปหาน้อย)
 -1) มีรายได้ไม่พอเลี้ยงครอบครัว
 -2) มีที่ดินทำกินน้อย เพราะปลูกไม่พอเลี้ยงครอบครัว
 -3) มีภาระหนี้สินมาก
 -4) ที่ดินขาดแคลนน้ำ (ระบุ) เดือน.....ของปี
 -5) รายได้ปานกลางมีผลผลิตเหลือขาย
 -6) อยู่ในเกณฑ์ปกติไม่เดือดร้อนและมีเงินพอ
 -7) อื่น ๆ ระบุ.....
9. ปัจจุบันท่านและคนในหมู่บ้านได้รับบริการพื้นฐานทางสังคมอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1) แหล่งน้ำบริโภค (น้ำดื่ม) ระบุแหล่งที่ได้มา.....
 - 2) แหล่งน้ำอุปโภค (น้ำใช้) ระบุแหล่ง.....
 - 3) แหล่งน้ำใช้ด้านการเกษตร ระบุแหล่ง.....
 - 4) ถนน ระบุประเภท.....

16. น้ำกินน้ำใช้ในครัวเรือนท่านได้จากแหล่งใดมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) บ่อขุดของตนเอง
- 2) บ่อบาดาลของ รพช.
- 3) อ่างเก็บน้ำของหมู่บ้าน
- 4) ลำห้วย ลำธาร แม่น้ำ
- 5) น้ำฝน

ส่วนหน้าฝนใช้น้ำจากแหล่งใด.....

- 6) ประปาหมู่บ้าน
- 7) อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลบ่อบาดาลและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก

1. ในหมู่บ้านของท่าน

- ก) มีบ่อบาดาลหรือไม่ 1) มี 2) ไม่มี
- ข) ถ้ามีการสร้างเมื่อปี พ.ศ.....
- ค) สภาพปัจจุบัน 1) ยังใช้การได้ 2) ใช้การไม่ได้
เพราะ.....
- ง) ใครคือหน่วยงานใดเป็นผู้จัดสร้าง ระบุ.....
- จ) ภายหลังจัดสร้างแล้วใช้ประโยชน์ได้นานกี่ปี ระบุ.....
เพราะ

2. หากบ่อบาดาลชำรุด ท่านคิดว่าใครควรจะเป็นผู้รับผิดชอบซ่อมบำรุง

- 1) ชาวบ้าน
- 2) กรรมการหมู่บ้าน
- 3) อบต.
- 4) รพช. หรือหน่วยงานของรัฐ
- 5) อื่นๆ ระบุ.....

3 ในหมู่บ้านของท่าน

- ก) มีอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กหรือไม่ 1) มี 2) ไม่มี
- ข) ถ้ามีจำนวน.....อ่าง สร้างเมื่อปี พ.ศ.....
- ค) สภาพปัจจุบัน 1) ยังใช้การได้ 2) ใช้การไม่ได้แล้ว

เพราะ.....

ง) ใครหรือหน่วยงาน ได้เป็นผู้จัดสร้างระบบ.....

จ) ใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำเป็นอย่างไร

- 1) ทุกครัวเรือนในหมู่บ้าน
- 2) เพียงครั้งหนึ่งของครัวเรือนในหมู่บ้านใช้ประโยชน์
- 3) ใช้น้อยมาก เพราะอยู่ห่างหมู่บ้าน
- 4) อื่น ๆ ระบุ.....

4. ท่านคิดว่าใครควรจะรับผิดชอบมากที่สุดในการดูแล บำรุงรักษาบ่อบาดาลและอ่างเก็บน้ำของหมู่บ้าน

- 1) หน่วยงานที่จัดสร้าง (รพช./กรป.กลาง/ชช/กทช/อื่นๆ)
- 2) อบต.
- 3) กรรมการหมู่บ้าน
- 4) ชาวบ้านที่ใช้ประโยชน์
- 5) อื่น ๆ ระบุ.....

5. บ่อบาดาลและอ่างเก็บน้ำเล็ก ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำของหมู่บ้านได้ในระดับใด

- 1) ช่วยได้มากที่สุด
- 2) ช่วยได้บางส่วน
- 3) ช่วยได้น้อยมาก
- 4) ไม่ได้ช่วยเหลือเลย
- 5) อื่น ๆ ระบุ.....

6. หากเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำในหมู่บ้านท่านคิดว่าจะทำอย่างไร

- 1) รอให้หน่วยงานรัฐนำน้ำมาแจก (หน้าร้อน)
- 2) ชาวบ้านช่วยกันแก้ปัญหาเอง
- 3) ให้หน่วยงานรัฐจัดหาน้ำแก้ปัญหาให้
- 4) อบต. เป็นผู้ดำเนินการ
- 5) ชาวบ้านร่วมมือกับหน่วยงานรัฐแก้ปัญหา
- 6) อื่น ๆ ระบุ.....

7. หากเกิดปัญหาการซ่อมแซม บำรุงรักษา บ่อบาดาลและอ่างเก็บน้ำ ท่านคิดจะช่วยเหลือในลักษณะใดมากที่สุด

- 1) ช่วยแรงงาน (ร่วมกับชาวบ้าน)
- 2) ออกเงินสมทบ (บริจาค)
- 3) ไม่ช่วยทั้งเงินและแรงงานเพราะ.....
- 4) อื่น ๆ ระบุ.....

8. การใช้น้ำจากบ่อบาดาลและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กของชาวบ้านเป็นอย่างไร

- 1) ทุกคนใช้ประโยชน์เต็มที่ไม่มีใครดูแล บำรุงรักษา
- 2) ทุกคนใช้ประโยชน์แต่มีคนบางกลุ่มช่วยกันดูแล บำรุงรักษา
- 3) มีการใช้น้ำอย่างประหยัด และคุ้มค่ามากที่สุด
- 4) มีคนใช้ประโยชน์เพียงครึ่งหนึ่งของหมู่บ้านที่เหลือขาดแคลนน้ำ
- 5) ใช้ประโยชน์ได้ไม่คุ้มค่าการลงทุนจัดสร้าง
- 6) อื่น ๆ ระบุ.....

ตอนที่ 3

ให้เติมเครื่องหมาย (/) ในช่องที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม การรวมกลุ่มของประชาชนการ
สร้างจิตสำนึก ความตระหนักในการดูแลทรัพย์สินส่วนรวม

ชนิด/ประเภท	ระดับความสำคัญ				หมายเหตุ
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี/ ไม่ทราบ	
1. ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนรวม 2. บ่ออากาศและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กเป็น ทรัพย์สินส่วนรวม 3. การเป็นสมาชิกกลุ่มของกลุ่มต่าง ๆ ในหมู่บ้าน 4. การเข้าร่วมประชุมกับกลุ่มมากน้อยเพียงใด 5. การรวมกลุ่มเพื่อทำประโยชน์แก่ชุมชน 6. บทบาทและความเข้มแข็งของผู้นำชุมชนใน หมู่บ้านของท่าน 7. ชาวบ้านต้องช่วยกันดูแลรักษาทรัพย์สิน ส่วนรวมอย่างไร 8. ผู้นำหมู่บ้านเอาใจใส่เรื่องของทรัพย์สิน ส่วนรวม ก) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ข) ครู ค) พระ/นักบวช ง) NGOs จ) เจ้าหน้าที่ของรัฐ ฉ) อื่น ๆ ระบุ..... 9. ท่านได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนรวมมากน้อยเพียงใด 10. ท่านได้รับทราบข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่อไปนี้ ก) โทรทัศน์ ข) วิทยุ ค) หนังสือพิมพ์					

ชนิด/ประเภท	ระดับความสำคัญ				หมายเหตุ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี/ ไม่ทราบ	
ง) หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย จ) สื่อบุคคลญาติพี่น้องเพื่อน ฉ) เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ช) หาเอง และอื่น ๆ 11. ความเข้าใจเรื่องการใช้ทรัพยากรให้ยั่งยืน					

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคในการรวมกลุ่มและข้อเสนอแนะแนวทางในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

1. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้บ่ออากาศและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กของหมู่บ้านเป็นทรัพย์สินส่วนรวม

1) เห็นด้วย

2) ไม่เห็นด้วย

เพราะ.....

2. ถ้าท่านเห็นด้วย ควรจะมีวิธีดำเนินการอย่างไร โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย (5 ลำดับแรก)

.....1) ให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ประชาชนก่อนอื่น

.....2) จัดสร้างกลุ่มองค์กรหมู่บ้านมีผู้แทนเข้าร่วมดำเนินการ

.....3) กลุ่มองค์กรมีหน้าที่ร่วมกันคิดร่วมกันทำและให้ประชาชนทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของทรัพย์สินส่วนรวมร่วมกัน

.....4) ต้องมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง มุ่งทำงานเพื่อประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

.....5) ชุมชนจะต้องสร้างอุดมการณ์ร่วมกัน

.....6) ให้มีความสำนึกและความตระหนักในทรัพย์สินส่วนรวม ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน

.....7) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือขอให้รัฐมอบหมายให้เป็นทรัพย์สินการชุมชน

.....8) ให้ประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน (เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก)

.....1) ขาดผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง

.....2) ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ

.....3) ขาดแคลนงบประมาณ เงินทุน ที่จะมาสนับสนุนซ่อมบำรุง

-4) ประชาชนขาดความรู้สึกร่วมกันว่าสิ่งของเหล่านั้นเป็นสมบัติของชุมชน
-5) ขาดการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่อง
-6) ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของทรัพย์สิน
-7) มีการจัดสรรทรัพยากรในท้องถิ่นที่ไม่เป็นธรรม เช่น ที่ดิน นำไปใช้เพื่อการเกษตร อื่น ๆ
-8) อื่น ๆ ระบุ.....
4. ปัจจุบันหมู่บ้านของท่านยังมีกิจกรรมร่วมเอาแรง (ลงแขก) อยู่บ้างหรือไม่
- 1) มี 2) ไม่มี
- เพราะ.....
5. ถ้ามีการเอาแรงจะมีในกิจกรรมใดบ้าง (เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย)
-1) งานการเกษตร (ไถนา ปักดำ เกี่ยวข้าว)
-2) งานสังคม (ทำบุญ บวชนาค งานพิธีกรรมต่าง ๆ รวมทั้งงานศพ)
-3) งานขุดลอกเหมืองฝายรักษาป่าชุมชน (ปลูกป่า)
-4) ดูแลความสะอาดหมู่บ้าน ถางหญ้า เก็บขยะ
-5) ดูแลทรัพย์สินส่วนรวม
-6) อื่น ๆ ระบุ.....
6. ถ้าไม่มีการเอาแรง (ลงแขก) เหตุผลใดจึงไม่นิยมจัดทำกัน
-1) ขาดแคลนแรงงานในหมู่บ้าน
-2) มีการว่าจ้างเป็นเงินมากขึ้น
-3) ความรู้สึกร่วมกันหายไป เพราะค่านิยม (เงิน) สมัยใหม่เข้ามาแทนที่
-4) ขาดความผูกพันในเครือญาติน้อยลง
-5) ขาดผู้นำชุมชนที่สนใจเรื่องนี้
-6) อื่น ๆ ระบุ.....
7. หากท่านต้องการให้สมาชิกในชุมชนเป็นผู้เสียสละและทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม ควรจะทำอย่างไร (ตอบเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย 5 อันดับ)
-1) สร้างอุดมการณ์ร่วมกัน
-2) มีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง
-3) รื้อฟื้นประเพณีดั้งเดิม
-4) ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนทั้งรุ่นเก่า รุ่นใหม่
-5) ให้ทุกคนในชุมชนมีสิทธิในการให้ประโยชน์จากทรัพย์สินส่วนรวมเท่าๆ กัน
-6) สร้างชุมชนให้มีความเป็นชุมชนสูง

-7) มีผลประโยชน์ร่วมกัน
-8) ป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาใช้ประโยชน์
-9) อื่น ๆ ระบุ.....

8. ความคิดเห็นต่างๆ ไป

-1) ทรัพยากรที่เป็นของส่วนรวมทำอะไร
 -
 -
-2) ความเสมอภาคในการใช้ประโยชน์
 -
 -
-3) ความจำเป็นและประโยชน์พึงมีร่วมกัน
 -
 -
-4) การแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากการใช้ประโยชน์มากเกินไป
 -
 -
-5) ป้องกันมิให้กลุ่มบุคคลหนึ่งกลุ่มใด ใช้ประโยชน์แต่ฝ่ายเดียว
 -
 -

9. ข้อเสนอแนะ

- ก) การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน.....
 -
- ข) การช่วยเหลือทรัพยากรส่วนรวม.....
 -
- ค) ปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขหรือจัดทำ.....
 -

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	นายสัมฤทธิ์ วิชัยทา
วัน เดือน ปี เกิด	11 มิถุนายน 2493
ประวัติการศึกษา	
2514	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลายสายอาชีพ (มศ.6) ช่างก่อสร้าง จากโรงเรียนการช่างแพร่ จังหวัดแพร่
2521	สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร(ช่างก่อสร้าง) จากวิทยาลัย อาชีวศึกษา วิทยาเขต 1 จังหวัดเชียงราย
2534	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา) จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (เทเวศน์) กรุงเทพมหานคร
2543	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประสบการณ์การทำงาน	
2516	อบรมช่างเขียนแบบ วิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัด นครราชสีมา
2516	บรรจุเข้ารับราชการ ตำแหน่ง ช่างจัดวาง อันดับ 2 สำนักงาน รพช.จังหวัดเชียงราย
2520	ตำแหน่ง ช่างโยธา 2 สำนักงาน รพช.จังหวัดเชียงราย
2522	ตำแหน่ง นายช่างโยธา 3 สำนักงาน รพช.จังหวัดแพร่
2526	ตำแหน่ง นายช่างโยธา 4 สำนักงาน รพช.จังหวัดแพร่
2534	ตำแหน่ง วิศวกรโยธา 4 ศูนย์ปฏิบัติการ รพช.ลำปาง
2534	ตำแหน่ง วิศวกรโยธา 5 ศูนย์ปฏิบัติการ รพช.ลำปาง
2536	ตำแหน่ง วิศวกรโยธา 6 ว. ศูนย์ปฏิบัติการ รพช.ลำปาง
2541 – ปัจจุบัน	ตำแหน่ง วิศวกรโยธา 7 วช. ศูนย์ปฏิบัติการ รพช.ลำปาง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์	
บม. ปี 2523	จม. ปี 2523
จช. ปี 2529	ตม. ปี 2536
ตช. ปี 2539	ตม. ปี 2543